

(สำเนา)

ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม
และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“บริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1)” หมายความว่า บริษัทที่เข้าข่ายกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

(๑) บริษัทที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมตามประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินไม่น้อยกว่าเก้าหมื่นล้านบาท

(๒) บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัยเฉพาะประเภทการประกันภัยต่อตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต

“บริษัทชั้นสองเอ (Tier 2A)” หมายความว่า บริษัทที่เข้าข่ายกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

(๑) มีมูลค่าสินทรัพย์รวมตามประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินไม่น้อยกว่าเก้าหมื่นล้านบาท แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาท

(๒) มีมูลค่าสินทรัพย์รวมตามประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาท และเป็นสาขาบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศ หรือบริษัทลูกของกลุ่มธุรกิจ ในต่างประเทศ

ทั้งนี้ บริษัทที่เป็นบริษัทลูกของกลุ่มธุรกิจในประเทศ หมายถึง บริษัทที่มีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยถืออยู่มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละสิบ

“บริษัทชั้นสองปี (Tier 2B)” หมายความว่า บริษัทที่ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1) และชั้นสองเอ (Tier 2A)

“ประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สิน” หมายความว่า ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต

“ประกาศว่าด้วยการควบคุมภายใน” หมายความว่า ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายในของบริษัทประกันชีวิต

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตด้วย

“คณะกรรมการบริษัท” หมายความว่า คณะกรรมการของบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และให้หมายความรวมถึง คณะกรรมการบริหารสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต ซึ่งต้องมีผู้จัดการสาขาเป็นกรรมการรวมอยู่ด้วย

“ผู้จัดการ” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานของบริษัท ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างใดก็ตาม

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสี่รายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่สี่ทุกราย และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป หรือเทียบเท่า

“กรอบการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า กรอบการดำเนินงานของบริษัทในการบริหารความเสี่ยงโดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สนับสนุนและส่งเสริมให้บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

“นโยบายการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า นโยบายที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการบริหารความเสี่ยง พร้อมรายละเอียดหรือการอธิบายวิธีการในการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (key risk indicator) ที่ใช้ควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite)

“วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า การสร้างวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของบุคลากรโดยสร้างความตระหนักทัศนคติและพฤติกรรมของบุคลากรของบริษัทเกี่ยวกับการเรียนรู้ความเสี่ยง การตัดสินใจทางธุรกิจบนพื้นฐานของความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงภายในบริษัท

“รายงานสถานะความเสี่ยง” หมายความว่า เอกสารที่แสดงถึงสถานะและการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงรวมของบริษัท โดยต้องระบุสถานะและการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท สืบอันดับแรกตามที่ระบุไว้ในทะเบียนความเสี่ยงเป็นอย่างน้อย

“รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า เอกสารที่แสดงให้เห็นถึงความคืบหน้าในการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดยต้องครอบคลุมถึงการไม่สามารถปฏิบัติตามกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยง หรือขีดจำกัดความเสี่ยง (risk limit) ทั้งนี้ รวมถึงการรายงานความเสียหาย (incidence report)

“รายงานความเสียหาย (incidence report)” หมายความว่า รายงานที่ประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภท และเหตุการณ์ความเสียหาย
- (๒) สาเหตุ ผลกระทบ และมูลค่าความเสียหาย
- (๓) ระดับความรุนแรงของความเสียหาย
- (๔) หน่วยธุรกิจที่รับผิดชอบ

“รายงานผลการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า เอกสารที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกรอบการบริหารความเสี่ยง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายงานสถานะความเสี่ยงและรายงานการปฏิบัติงานตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง

“แผนธุรกิจ” หมายความว่า เอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับทิศทางการขยายงานประมาณการอัตราการเจริญเติบโตของบริษัท แผนการรองรับการขยายงานของบริษัท ช่องทางการจำหน่าย ประเภทผลิตภัณฑ์ การลงทุน การประกันภัยต่อ และประมาณการอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนของปีปัจจุบันและในอนาคตที่สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเป็นอย่างน้อย

“ระบบสารสนเทศ” หมายความว่า การบันทึก จัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

“เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์” หมายความว่า เงินกองทุนที่บริษัทจำเป็นต้องมีไว้เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและสามารถรองรับความสูญเสียภายในช่วงเบี่ยงเบนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยจะต้องพิจารณาจากความเสี่ยงที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงเชิงเศรษฐศาสตร์ รวมถึงความสัมพันธ์ของความเสี่ยง และวิธีการบรรเทาความเสี่ยงที่ใช้อยู่ในบริษัท

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้บริษัทจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (Enterprise Risk Management: ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (Own Risk and Solvency Assessment: ORSA) เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนที่มีต่อการดำเนินธุรกิจให้

อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมถึงเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีสถานะการเงินและเงินกองทุนที่มั่นคง สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ทั้งนี้ เพื่อการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA) ที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมตามขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของการดำเนินงานของบริษัท ให้แบ่งประเภทบริษัทเป็นสามกลุ่ม ได้แก่ บริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1) บริษัทชั้นสองเอ (Tier 2A) และบริษัทชั้นสองบี (Tier 2B) และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามประเภทบริษัทในประกาศนี้ เป็นอย่างน้อย

หลักเกณฑ์การพิจารณามูลค่าสินทรัพย์รวมตามประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1) บริษัทชั้นสองเอ (Tier 2A) และบริษัทชั้นสองบี (Tier 2B) ข้างต้น ให้พิจารณาจาก มูลค่าสินทรัพย์รวมตามประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สิน ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีรายงาน หรือมูลค่าสินทรัพย์รวมตามประกาศว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สิน ในอีกหนึ่งปีข้างหน้าจากการประมาณการตามที่ปรากฏในรายงานการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท

ข้อ ๖ บริษัทต้องกำหนดให้มีกระบวนการในการติดตามและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงของบริษัทที่ทันต่อเหตุการณ์ (feedback loop) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมในการระบุและติดตามการละเมิดหรือความเป็นไปได้ในการละเมิดขีดจำกัดความเสี่ยงของบริษัท

การตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงของบริษัทต้องพิจารณาจากเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกบริษัท รวมถึงการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์และความคาดหวังของผู้เอาประกันภัยตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอื่น ทั้งนี้ การติดตาม รวบรวมความเสี่ยงใหม่และข้อมูลใหม่ต้องดำเนินการอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๗ ให้บริษัทจัดทำ การประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อประเมินความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดยบริษัทต้องวิเคราะห์สถานะความมั่นคงของบริษัททั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยช่วงระยะเวลาของการวิเคราะห์ต้องสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนธุรกิจของบริษัท

การประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทต้องพิจารณาถึงความสำคัญทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีต่อผู้เอาประกันภัย รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต หรือปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

ข้อ ๘ ให้บริษัทกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงที่มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่และการควบคุมดูแลความเสี่ยงเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๙ ให้บริษัทจัดให้มีวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับกรอบการบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดยนำไปปฏิบัติใช้กับการดำเนินธุรกิจของบริษัท และมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมในการสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๑๐ สำนักงานอาจกำหนดแนวทางในรายละเอียดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ และเมื่อมีการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวให้ถือว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามประกาศนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

หมวด ๒ นโยบายการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๑๑ ให้บริษัทจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท พร้อมทั้งสื่อสารให้พนักงานในบริษัทนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยนโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องสอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท ทั้งในส่วนระยะเวลาและการดำเนินการ

ทั้งนี้ แผนธุรกิจต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๒ นโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องประกอบไปด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) นโยบายของบริษัทในการจัดการความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญอยู่ในปัจจุบันและอนาคต

(๒) ความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการบริหารความเสี่ยง และภาพรวมโครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงของบริษัท

(๓) ความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดเบี้ยประกันภัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัย การพิจารณารับประกันภัย และการลงทุน

(๔) แนวทางการรายงานความเสี่ยง และหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

(๕) กรอบการทดสอบภาวะวิกฤตที่ระบุถึงความถี่และสาระสำคัญของการทดสอบทั้งกรณีที่ทำเป็นประจำและสถานการณ์ที่นำไปสู่การทดสอบแบบเฉพาะกิจ

(๖) ช่วงความเปราะบางที่ยอมรับได้ (risk tolerance) สำหรับความเสี่ยงหลักที่สำคัญของแต่ละกิจกรรมในข้อ ๑๔ ซึ่งสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite) ของบริษัท

(๗) ความเชื่อมโยงระหว่างช่วงความเปราะบางที่ยอมรับได้ เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ถ้ามี) และกระบวนการในการติดตามความเสี่ยง

(๘) การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจภายใต้บริบทของสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต

ข้อ ๑๓ ให้บริษัททบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือภายในสามสิบวัน หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงในกลยุทธ์ทางธุรกิจ หรือความเสี่ยงที่สำคัญ

ทั้งนี้ บริษัทต้องกำหนดให้มีการรายงานนโยบายการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการ บริษัทและผู้บริหารของบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และพร้อมให้สำนักงานตรวจสอบนโยบาย การบริหารความเสี่ยงได้ตลอดเวลา

ข้อ ๑๔ นโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องครอบคลุมกิจกรรมอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัย และการกำหนดเบี้ยประกันภัย
- (๒) การเสนอขาย และการเก็บเบี้ยประกันภัย
- (๓) การพิจารณารับประกันภัย
- (๔) การประเมินสำรองประกันภัย
- (๕) การบริหารจัดการค่าสินไหมทดแทนและผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย
- (๖) การประกันภัยต่อ
- (๗) การลงทุนประกอบธุรกิจอื่น
- (๘) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน
- (๙) การใช้บริการจากบุคคลภายนอก (ถ้ามี) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ

สำนักงานว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการใช้บริการจากบุคคลภายนอกของบริษัทประกันภัย

ข้อ ๑๕ บริษัทต้องกำหนดขอบเขตการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับกรอบการบริหาร ความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัท และให้ครอบคลุมประเภทความเสี่ยง สำคัญที่มีอยู่ในกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานของบริษัทอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (strategic risk)
- (๒) ความเสี่ยงด้านประกันภัย (insurance risk)
- (๓) ความเสี่ยงด้านตลาด (market risk)
- (๔) ความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk)
- (๕) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (liquidity risk)
- (๖) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (operational risk)
- (๗) ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (reputation risk)
- (๘) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology risk)
- (๙) ความเสี่ยงด้านมหันตภัย (catastrophe risk)
- (๑๐) ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (emerging risk)
- (๑๑) ความเสี่ยงภายในกลุ่มธุรกิจ (group risk) (ถ้ามี)

หมวด ๓

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๑๖ บริษัทต้องจัดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทต้องระบุความเสี่ยงสำคัญทั้งหมดที่เกี่ยวข้องและความเสี่ยงที่คาดการณ์ว่าจะเกิดกับบริษัท พร้อมแหล่งที่มาของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อบริษัท ทั้งในทางการเงินและที่ไม่มีใช้ทางการเงิน และจัดทำเป็นทะเบียนความเสี่ยง โดยบริษัทต้องคำนึงถึงทิศทางการขยายงานและแผนรองรับการขยายงานตามที่ระบุไว้ในแผนธุรกิจ และต้องทบทวนความเสี่ยงของบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของเหตุการณ์ความเสี่ยง

(๒) บริษัทต้องประเมินความเสี่ยง พร้อมทั้งกำหนดวิธีที่ใช้ในการประเมินและแนวทางการจัดลำดับความเสี่ยงตามความสำคัญ

(๓) บริษัทต้องมีการตอบสนองความเสี่ยงให้สอดคล้องกับช่วงความเบี่ยงเบนยอมรับได้

(๔) บริษัทต้องมีการควบคุมและติดตามกระบวนการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงของบริษัทอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมถึงต้องมีการรายงานประสิทธิภาพของการควบคุมความเสี่ยงให้คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอ

(๕) บริษัทต้องมีการรายงานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยงตามประเภทของความเสี่ยง โดยให้คำนึงถึงกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของบริษัท ซึ่งต้องจัดให้มีเอกสารที่พร้อมให้สำนักงานตรวจสอบได้ตลอดเวลา ดังต่อไปนี้

(ก) สรุปการรายงานสถานะความเสี่ยง และสรุปการรายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

(ข) สรุปการรายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปีที่ทำโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(ค) บันทึกการรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญอันอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

หมวด ๔ เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้

ข้อ ๑๗ บริษัทต้องพิจารณาปริมาณเงินกองทุนที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และสอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท และต้องแสดงให้เห็นว่าเงินกองทุนของบริษัทเพียงพอตามที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมถึงต้องพิจารณาถึงคุณภาพและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของบริษัท

ทั้งนี้ การดำเนินการภายใต้กระบวนการบริหารความเสี่ยงในหมวด ๓ ต้องพิจารณาถึงเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ถ้ามี) เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย และเงินกองทุนของบริษัท

ข้อ ๑๘ ให้บริษัทคำนวณเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ ทั้งนี้ หากเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมายมีความเหมาะสมเพียงพอแล้ว บริษัทไม่ต้องคำนวณเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมและให้จัดทำเอกสารเพื่ออธิบายและแสดงผลอย่างชัดเจน

หมวด ๕

การประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการบริหารเงินกองทุน

ข้อ ๑๙ ให้บริษัทกำหนดอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนภายในของบริษัท ซึ่งต้องสูงกว่าอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และอธิบายวิธีการกำหนดอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนภายในดังกล่าว

ข้อ ๒๐ ให้บริษัทจัดทำกระบวนการบริหารเงินกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท ทั้งในส่วนระยะเวลาและการดำเนินการ

ข้อ ๒๑ ให้บริษัทจัดทำแผนฉุกเฉินเงินกองทุน (capital contingency plan) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนธุรกิจภายใต้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเงินกองทุน โดยแผนฉุกเฉินเงินกองทุนต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

(๑) การกำหนดเกณฑ์อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (thresholds) ซึ่งเป็นสัญญาณให้บริษัทเริ่มดำเนินการตามมาตรการเพื่อรักษาเงินกองทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

(๒) การกำหนดมาตรการเพื่อลดระดับความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญอยู่ รวมทั้งแนวทางการเพิ่มเงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ เมื่ออัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนต่ำกว่าเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด ทั้งนี้ มาตรการแก้ไขต้องมีความเป็นไปได้ และมีความเฉพาะเจาะจง รวมถึงสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงข้อจำกัดอื่นในการเพิ่มเงินกองทุนด้วย เช่น ข้อจำกัดการสนับสนุนทางการเงินจากกลุ่มธุรกิจ เป็นต้น

ข้อ ๒๒ บริษัทต้องมั่นใจว่าการประเมินเงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ มีความเพียงพอสำหรับเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกรอบการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง และเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ถ้ามี) ทั้งนี้ บริษัทต้องจัดให้มีกลไกควบคุมความสามารถในการเพิ่มเงินกองทุนในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยแสดงหลักฐานต่อสำนักงานเมื่อมีการร้องขอ

หมวด ๖

ความเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน

ข้อ ๒๓ ในการจัดทำแผนธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ บริษัทต้องวิเคราะห์และประเมินความสามารถในการดำเนินธุรกิจตามแผนกลยุทธ์ ที่เชื่อมโยงกับกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง และเงินกองทุน ทั้งภายใต้สถานการณ์ปกติและสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์

ข้อ ๒๔ บริษัทต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินในการตัดสินใจทางธุรกิจอยู่เสมอ โดยจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความมั่นคงทางการเงินให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

หมวด ๗

การวิเคราะห์ความต่อเนื่อง และการทดสอบภาวะวิกฤต

ข้อ ๒๕ ให้บริษัททำการวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจภายใต้สถานการณ์ที่หลากหลายที่บริษัทคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งครอบคลุมถึงการทดสอบภาวะวิกฤตตามระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๒๖ การวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงที่สำคัญทั้งความเสี่ยงเชิงคุณภาพและความเสี่ยงเชิงปริมาณภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท และต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะความเสี่ยงของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทจะต้องประมาณการสถานะทางการเงิน เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ และอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนของบริษัท

ข้อ ๒๗ การกำหนดสถานการณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต่อเนื่องต้องประกอบไปด้วยสถานการณ์พื้นฐาน (base) สถานการณ์เศรษฐกิจมหภาค (macroeconomic) สถานการณ์วิกฤตทางการเงิน (financial crisis) สถานการณ์โรคระบาด (pandemic) และภาวะวิกฤตแบบย้อนกลับ (reverse stress test) และจะต้องมีอย่างน้อยหนึ่งสถานการณ์ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่บริษัทกำหนดขึ้นเอง (self-select)

ข้อ ๒๘ บริษัทต้องจัดทำแผนการดำเนินการ (management action) อันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บริษัทมีความสามารถทางการเงินทั้งในเรื่องเงินกองทุนและสภาพคล่อง รวมถึงต้องจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้บริษัทไม่สามารถดำเนินธุรกิจประจำวันได้อย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามปกติ

ข้อ ๒๙ หากสำนักงานเห็นสมควรว่ามีเหตุหรือปัจจัยและความเสี่ยงอื่นใดอันอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ เงินกองทุน ชื่อเสียง หรือการดำรงอยู่ของบริษัท ระบบประกันภัย หรือเสถียรภาพของระบบการเงิน สำนักงานอาจสั่งเป็นการทั่วไปหรือเป็นรายกรณีให้บริษัทดำเนินการทดสอบภาวะวิกฤต เพื่อศึกษาผลกระทบในเรื่องดังกล่าวได้

หมวด ๘ วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๓๐ บริษัทต้องให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรและดำเนินการเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของพนักงานทุกคนในองค์กร โดยดำเนินการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บริหารต้องกำหนดทิศทาง นโยบาย และแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง และสื่อสารวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไปยังพนักงานทุกคนเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการบริหารความเสี่ยง

(๒) บริษัทต้องจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรของบริษัทให้มีความรู้ความเข้าใจสร้างความระมัดระวัง และตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อฝ่ายงานต่อองค์กรและต่อผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร

(๓) บริษัทต้องมีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้ากับการตัดสินใจทางธุรกิจ การกำกับดูแลกิจการ และการควบคุมภายในของบริษัท

หมวด ๙ โครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๓๑ ให้คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ และมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณานุมัติ

(ก) กรอบการบริหารความเสี่ยงที่บริษัทจัดทำ

(ข) นโยบายการบริหารความเสี่ยง

(ค) กลยุทธ์และแผนธุรกิจ

(ง) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(จ) รายงานการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท

(๒) กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท

(๓) กำกับดูแลบริษัทในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารความเสี่ยงของบริษัทให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(ข) การจัดทำรายงานสถานะความเสี่ยง และรายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง

(ค) การทบทวนกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

(ง) ฐานะเงินกองทุนของบริษัทให้อยู่ในระดับที่มั่นคงและเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างเหมาะสม

(จ) การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและหน่วยงานบริหารความเสี่ยงให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ และได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ

ข้อ ๓๒ ให้ผู้บริหารมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ กรอบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท

(๒) รับผิดชอบและทำให้มั่นใจว่าการรายงานการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้อง แม่นยำ ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) จัดให้มีการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งรับผิดชอบและทำให้มั่นใจว่าบุคลากรสามารถนำไปปฏิบัติใช้จริงในการทำงาน

ข้อ ๓๓ ให้บริษัทมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ เว้นแต่บริษัทมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๓๕ ได้อย่างครบถ้วน

กรณีสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานภูมิภาคตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับธุรกิจประกันภัยของประเทศนั้นกำหนด ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวสามารถเป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสาขาบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศได้ตามวรรคหนึ่ง โดยต้องแสดงหลักฐานเป็นที่ชัดเจนว่าคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวสามารถกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ได้ครบถ้วน

ให้บริษัทนำส่งมติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รายชื่อของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง หนังสือรับรองประวัติของกรรมการบริหารความเสี่ยงตามแบบที่สำนักงานกำหนดต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และจัดส่งกฎบัตรคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎบัตรอย่างมีนัยสำคัญ

กรณีที่กรรมการบริหารความเสี่ยงลาออก หรือถูกถอดถอนก่อนครบวาระบริษัทต้องรายงานพร้อมแจ้งเหตุผลต่อสำนักงานเป็นลายลักษณ์อักษรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นสภาพการเป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๓๔ บริษัทต้องจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยห้าคน ให้เหมาะสมกับขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของกิจกรรมของบริษัท ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับมติแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยง

(๒) กรรมการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริษัท

(๓) กรรมการบริหารความเสี่ยงรายอื่นต้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริษัท หรือเป็นผู้บริหารของบริษัท หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ข้อ ๓๕ ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่อย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยต้องครอบคลุมความเสี่ยงที่สำคัญอย่างน้อยตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๕

(๒) ประเมินความเสี่ยงพอ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

(๓) จัดให้มีการประชุมเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้งเพื่อติดตามสถานะ ความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงของบริษัท รวมถึงติดตามความคืบหน้าในการบริหาร ความเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการ บริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด และรายงานให้คณะกรรมการบริษัท ทราบอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

(๔) กำกับดูแลกิจกรรมโดยรวมของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง

(๕) ทำให้มั่นใจว่าบริษัทดำเนินการภายใต้นโยบายการบริหารความเสี่ยง

(๖) จัดเตรียมแผนบรรเทาความเสี่ยงเพื่อรับมือกับความเสี่ยงกรณีฉุกเฉิน

ในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงอาจขอคำปรึกษาจากที่ปรึกษา ภายนอกได้ ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท

ข้อ ๓๖ ให้บริษัทจัดให้มีหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท (control functions) ซึ่งประกอบไปด้วย การบริหารความเสี่ยง (risk management) การดูแลการ ปฏิบัติตามกฎหมาย (compliance) งานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย (actuarial) และการตรวจสอบ ภายใน (internal audit) ทั้งนี้ บริษัทอาจเลือกที่จะรวมการดูแลเรื่องดังกล่าวภายใต้หน่วยงาน เดียวกัน หรือตามรูปแบบโครงสร้างหน่วยงานที่บริษัทกำหนดก็ได้ ยกเว้นการตรวจสอบภายในต้องมີ ความเป็นอิสระจากงานด้านอื่น

ข้อ ๓๗ หน่วยงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือจัดให้มีการ ดำเนินการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และผู้บริหารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

(๒) ระบุความเสี่ยงที่สำคัญที่บริษัทเผชิญอยู่ในปัจจุบัน และที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๓) ประเมิน รวบรวม และติดตาม รวมถึงช่วยให้หน่วยงานภายในบริษัทสามารถระบุ ประเมิน และบริหารความเสี่ยงของบริษัท ให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(๔) สร้างแนวทางการประเมินลักษณะความเสี่ยงของบริษัทที่เป็นการคาดการณ์ไปข้างหน้าโดยการประเมินสภาพแวดล้อมความเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยง ที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้ง

(๕) พิจารณาความเสี่ยงที่เกิดจากนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่อนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทโดยครอบคลุมถึงกรรมการ ผู้บริหาร บุคลากรหลักในหน่วยงานตามข้อ ๓๖ และพนักงานในหน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ (major risk-taking staff)

(๖) จัดทำการวิเคราะห์สถานการณ์และการทดสอบภาวะวิกฤตภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

(๗) จัดทำรายงานสถานะความเสี่ยงที่ระบุถึงความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญ และรายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นลายลักษณ์อักษร และนำเสนอแก่คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหาร รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ

(๘) จัดทำเอกสารและรายงานการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยง ต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำไปใช้จริงและมีการปรับปรุงอยู่เสมอ

(๙) จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท

(๑๐) ดำเนินการอื่นใดเพื่อให้บริษัทสามารถดำรงภาพรวมของลักษณะความเสี่ยงที่ยอมรับได้ทั้งระดับบริษัทและระดับกลุ่มธุรกิจ

(๑๑) ประเมินตนเองในเรื่องของคุณภาพการทำงาน และติดตามการปรับปรุงใดๆ ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

ในกรณีที่จำเป็น หน่วยงานบริหารความเสี่ยงอาจขอคำปรึกษาจากที่ปรึกษาภายนอกได้ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท

ข้อ ๓๘ บริษัทต้องจัดให้มีหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมดูแลการทำงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๓๗ โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจประกันภัยของบริษัท และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างสมบูรณ์

ให้บริษัทรายงานการแต่งตั้งและการสิ้นสุดการแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และสำนักงาน โดยการรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานให้ดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือสิ้นสุดการแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการรายงานการสิ้นสุดการแต่งตั้ง ให้บริษัทระบุเหตุแห่งการสิ้นสุดด้วย

ข้อ ๓๙ หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงต้องจัดให้มีการนำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยงและผู้บริหารเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(๑) รายงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการเปลี่ยนแปลงของลักษณะความเสี่ยงของบริษัท รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของกรอบการบริหารความเสี่ยง นโยบายบริหารความเสี่ยง และแผนธุรกิจ

(๒) แสดงหลักฐานของกระบวนการติดตามความเสี่ยงหลักจากทะเบียนความเสี่ยง ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงอาจทำหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๕ (๓)

ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกรอบการบริหารความเสี่ยง ให้หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงมีอำนาจในการรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทได้โดยตรง

ข้อ ๔๐ หน่วยงานตรวจสอบภายใน ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศว่าด้วยการควบคุมภายในของบริษัท และให้ขยายหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อครอบคลุมเรื่องการบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนด นำไปใช้ และรักษาไว้ซึ่งแผนการตรวจสอบตามระดับความเสี่ยง (risk based audit plan) เพื่อตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องของกระบวนการทำงานในบริษัทกับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

(๒) ติดตามและประเมิน ความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบาย กระบวนการทำงาน และการจัดทำเอกสาร รวมถึงการควบคุมการดำเนินงานทั้งในระดับบริษัทและระดับกลุ่มธุรกิจ

(๓) ประเมินความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องสมบูรณ์ และประสิทธิผลของ กระบวนการในการจัดการสารสนเทศ รวมถึงวิธีการที่ใช้ในการระบุ วัตถุประสงค์ จำแนกประเภท และรายงานข้อมูลที่ใช้ในบริษัท

(๔) ติดตามและประเมินประสิทธิผลของหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานบริหารความเสี่ยงและหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย และเปิดเผยประเด็นสำคัญที่พบให้แก่หน่วยงานดังกล่าว เพื่อให้ทำการปรับปรุงต่อไป

(๕) ประสานงานกับผู้ตรวจสอบภายนอกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบและลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรมการตรวจสอบ

(๖) ประเมินคุณภาพของการทำงานของผู้ตรวจสอบภายนอก (หากเกี่ยวข้อง)

ข้อ ๔๑ งานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องครอบคลุมถึงการประเมิน ทบทวน สนับสนุน และจัดทำข้อเสนอแนะหรือเสนอความคิดเห็นแก่บริษัทในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(๑) ภาระผูกพันหรือหนี้สินของบริษัท โดยครอบคลุมถึงภาระผูกพันตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน รวมถึงการประเมินสำรองสำหรับความเสี่ยงด้านการเงิน

(๒) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความเพียงพอของสินทรัพย์และรายได้ในอนาคตที่ครอบคลุมภาระผูกพันของบริษัทที่มีต่อผู้เอาประกันภัย และเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ รวมถึงภาระผูกพันจากกิจกรรมอื่น ๆ

(๓) นโยบายการลงทุนของบริษัทและการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผลตอบแทนที่ได้กำหนดไว้เพื่อสนับสนุนการจ่ายผลประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ประกันภัย

(๔) สถานะความมั่นคงทางการเงินของบริษัท การคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำตามกฎหมาย รวมถึงหนี้สินและภาระผูกพันของผู้เอาประกันภัย

(๕) เป้าหมายของสถานะความมั่นคงทางการเงินของบริษัท โดยการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนและการทดสอบภาวะวิกฤตภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ และการวัดผลกระทบต่อนโยบายหนี้สิน และระดับเงินกองทุนของบริษัท ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

(๖) การประเมินความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับงานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือสถานะการเงินของบริษัท

(๗) การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อผู้เอาประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรผลกำไรแก่ผู้เอาประกันภัยชนิดมีเงินปันผล (ถ้ามี)

(๘) ความเพียงพอและความสมบูรณ์ของนโยบายการรับประกันภัย

(๙) การพัฒนา การกำหนดราคาและการประเมินความเพียงพอของแผนการรับประกันภัยต่อ

(๑๐) การพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ประกันภัยรวมถึงการกำหนดเบี้ยประกันภัยควบคู่ไปกับการประเมินเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้สำหรับการรับประกันภัย

(๑๑) ความเพียงพอ ความแม่นยำ และคุณภาพของข้อมูล วิธีการและสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินสำรองประกันภัย

(๑๒) การทำวิจัย การพัฒนา การตรวจสอบและการใช้แบบจำลองภายใน สำหรับการคาดการณ์ทางคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือทางการเงิน และเพื่อการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท

(๑๓) การดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ประกันภัยและการเงินตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ข้อ ๔๒ หน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศว่าด้วยการควบคุมภายในของบริษัท และให้ขยายหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดให้มีการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรมซึ่งให้ความสำคัญกับการประพฤติปฏิบัติที่มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามข้อผูกพันภายในและภายนอก

(๒) ระบุ ประเมิน รายงาน และปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญรวมถึง ภาระหน้าที่ที่มีต่อสำนักงาน และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

(๓) ทำให้มั่นใจว่าบริษัทมีการติดตามดูแลและมีนโยบาย กระบวนการทำงานและการควบคุมที่เหมาะสมในส่วนที่สำคัญตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ และจริยธรรม

(๔) จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับข้อบังคับทางกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญให้แก่พนักงานในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูง หรือพนักงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง

(๕) ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการรายงานที่มีชั้นความลับ เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล และให้มั่นใจว่ามีการจัดส่งรายงานที่กฎหมายกำหนด

(๖) กำกับดูแล ติดตามข้อบกพร่องและการละเมิดการปฏิบัติตามกฎระเบียบ รวมถึงให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการทางวินัยอย่างเพียงพอและมีการรายงานที่จำเป็นตามเงื่อนไขของกฎหมายต่อสำนักงาน

(๗) ประเมินตนเองในเรื่องของกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัทและติดตามการปรับปรุงใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย

หมวด ๑๐

ระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๔๓ บริษัทต้องจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เชื่อถือได้ และมีรูปแบบที่เหมาะสม และสอดคล้องกับขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของธุรกิจ

ข้อ ๔๔ ระบบสารสนเทศของบริษัทต้องสามารถสนับสนุน ติดตามดูแล และควบคุมการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๔๕ บริษัทต้องจัดให้มีระบบการเก็บข้อมูลที่ปลอดภัย มีการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของบุคลากรเฉพาะที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีระบบสำรองข้อมูลรวมทั้งระบบการกู้คืนข้อมูล ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการในการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและระบบสารสนเทศ

หมวด ๑๑

การรายงาน และการจัดส่งเอกสาร

ข้อ ๔๖ ให้บริษัทจัดส่งรายงานการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาที่สำนักงานประกาศกำหนด

หมวด ๑๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๗ บรรดาประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดมาตรฐาน

ขั้นต่ำในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ บทบัญญัติแห่งประกาศฉบับนี้ จนกว่าจะได้มีประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายประสงค์ พูนธเนศ)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

หมายเหตุ:- เนื่องจากธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารความเสี่ยงหลักเกณฑ์ตามประกาศนี้จึงกำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน (ORSA) ที่บริษัทพึงมี เพื่อส่งเสริมให้บริษัทมีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ซึ่งรวมไปถึงกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ทางธุรกิจ และการดำรงเงินกองทุน รวมถึงการประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของกิจกรรมของบริษัท จึงจำเป็นต้องออกประกาศนี้